

08

Ποτέ μη διαβάζεις μυθιστόρημα αφού πρώτα έχεις ρίξει μια ματιά στο «τι λένε οι κριτικοί». Ποτέ μη διαλέγεις τα αναγνώσματά σου με βάση τα βραβεία τους. Εμπιστέψου το ένστικτό σου. Και τίμησε τις παλιές αγάπες σου – για κάποιον λόγο σοβαρό θα έχεις κολλήσει στα βιβλία τους. Τα *Μαθήματα* του Ιαν ΜακΓιούαν μόνο ντόρο δεν έκαναν όταν κυκλοφόρησαν τον Σεπτέμβριο του 2022. Ήταν, λέει, πολύ μεγάλο, πολύ «παλιομοδίτικο», δεν είχε ξαναγράψει –το ομολογούσε και ο ίδιος– ένα μυθιστόρημα που ακολουθούσε έναν ήρωα από τα παιδικά του χρόνια μέχρι τα βαθιά γεράματα. Και λοιπόν; Γίναμε τόσο μοντέρνοι που προκρίνουμε τη φόρμα και υποτιμάμε την απόλαυσή μας; Εντάξει, στην περίπτωση του ΜακΓιούαν η «απόλαυση» του αναγνώστη δεν έχει τίποτα το ευχάριστο, πάντα μας ταράζει με ακραίες, φρικτές καταστάσεις. Διαβάζοντας τα *Μαθήματα*, όρμαγα στο τηλέφωνο για να το κουβεντιάσω. Παθιαζόμουν, θύμωνα, στενοχωριόμουν, τσακωνόμουν. Μη σας πω ότι το κουβάλαγα και στον ύπνο μου. Πατί ο ήρωάς του είναι τυπική περίπτωση κακοποιημένου παιδιού. Στα 14 χρόνια του γνωρίζει το σεξ και περνάει καταπληκτικά στο κρεβάτι νεαρής καθηγήτριάς του. Που προφανώς είναι ψυχασθενής, αλλά μέχρι ο μικρός να το καταλάβει και να το βάλει στα πόδια, του καταστρέφει τη ζωή. Την εξέλιξή του – το προικισμένο παιδί καταντάει αποτυχημένος άνδρας. Τις σχέσεις του με τις γυναίκες – η Γερμανίδα σύζυγός του τον εγκαταλείπει με ένα μωρό στα χέρια και εξαφανίζεται για να γίνει η κορυφαία Ευρωπαία συγγραφέας, ένας θηλυκός Τόμας Μαν. Κι ενώ ο Ρόλαντ Μπέινς –έτσι τον λένε– φτάνει από τη δεκαετία του '60 στις μέρες μας με το #metoo –ναι, τώρα πια μπορεί, αλλά θα στείλει, άραγε, στη φυλακή την καθηγήτριά του;–, τις ορδές του Τραμπ να μπουκάρουν στο Καπιτώλιο και την ελευθερία της έκφρασης να χάνεται στην Ευρώπη (ο αιώνιος φιλελεύθερος ΜακΓιούαν και πάλι κεντάει στα πολλά πολιτικά του σχόλια με τη φωνή του ήρωά του), το βιβλίο τελειώνει. Έχεις κάνει ένα πελώριο ταξίδι παρέα με τον Μπέινς. Πικρό, δύσκολο, χωρίς απαντήσεις και βεβαιότητες. Έτσι μου 'ρχεται να το ξαναδιαβάσω.

Βένα Γεωργακοπούλου

Ίαν ΜακΓιούαν
Μαθήματα

ΜΤΦΡ.
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΧΙΝΑ

ΠΑΤΑΚΗ

